

Cultura, cultures i cultureta

ALS PAÏSOS CATALANS TENIM POQUES OPORTUNITATS D'INTEGRAR LLENGUA I CULTURA EN PROJECTES COMUNS. L'OPCIÓ DE LA CULTURETA POT ESTERILITZAR ELS AVANTATGES DEL MOMENT ACTUAL.

Fins fa dues setmanes no es varen reunir en una jornada de treball Rubén Trezano, director general de política lingüística de la Generalitat Valenciana, Ester Franquesa, directora general de política lingüística de la Generalitat de Catalunya, i Marta Fluxà, ídem del Govern de les Illes Balears. Aquesta és la típica reunió que hauria d'haver-se celebrat l'endemà mateix de les formacions dels governs illenc i valencià, atès que aquestes dues comunitats i la catalana tenen necessitat urgent d'uns plans estratègics per garantir la supervivència de la llengua catalana contra la rutina de la normalitat i, sobretot, contra les envestides de què serà objecte el dia que el PP pugui reprendre la seva política lingüística.

Aquesta és una eventualitat que no hem de descartar, per poc que sapiguem interpretar els signes de les històries de cada país. Ara mateix, ha sorgit de les boires somnolentes del Senat el senyor José Ramón Bauzá per anunciar la seva pretensió de recuperar el comandament del PP a les illes Balears –i assegura que té plàcets de Madrid, cosa que no ens hauria d'estranyar si finalment estem disposats a admetre que tot tendeix al desastre. Siguin quines siguin les possibilitats que es faci realitat el somni de José Ramón Bauzá –ara tot són somnis fets realitats (o que s'hi han de fer un dia d'aquests)–, no és menester que torni, vencedor, a la política illenca perquè el PP estigui preparat per obrir les portes de l'aculturització del país illenc i situar la llengua novament en un remolí on no té res a guanyar. Potser sense Bauzá no s'hauria assolit el grau de virulència que caracteritzà la lluita del PP contra el català a les Balears i Pitiüses, part d'una campanya de secessió cultural molt més seri-

GUILLEM FRONTERA

osa del que podia donar a entendre el seu caràcter esperpèntic; però el *regionalisme*, que no gosà plantar-li cara en el fragor de la batalla, destrempa unes fúries segregacionistes que duen tota la trompeteria del populisme d'ahir, d'avui i de sempre, que dirien Los Panchos.

De València, què en diríem? Abandonem terapèuticament la visió negativa de les coses valencianes que solem projectar des de fora, i celebrem amb alegria i profit el fet que, ara com ara, s'hi respira un aire més oxigenat que de costum. El discurs del conseller de Cultura, Vicent Marzá, la nit dels Premis Octubre, va estar fet d'actituds i propòsits sans. El conseller valencià semblava disposat –i, sobretot, desitjós de– a clausurar un període emmetzinat per un anticatalanisme mordaç. Catalunya és la comunitat on la llengua gaudeix de fonaments més robustos, d'arrels més

profundes, però no sabem encara quines idees té el nou Govern de Rajoy respecte de la política lingüística principal –per més que les podem sospitar sense sotmetre el cervell a grans esforços. La política de tribunals dels darrers temps no ens hauria de ser indiferent –ans al contrari. Suggereix uns camins i unes dreceres que costaria molt d'estrancar.

En qualsevol cas, en diguem Països Catalans o com ens roti, ara és un d'aquests rars moments polítics que permetrien fer de la llengua un espai diàfan, sense solució de continuïtat i amb assentament regular a tot el territori. Que les persones responsables de la política lingüística no es reuissin fins fa tan poc és greu, però encara ho és més que ho fessin com a mig d'amagat. En tota qüestió que es vulgui dur endavant, un moment o l'altre s'han d'afrontar els obstacles més difícils. I ara, potser, és el moment.

No és menester dir que, per tant, és el moment de crear organismes comuns a les tres branques, sense oblidar Andorra; i, sobretot, de reforçar l'Institut Ramon Llull. Cal transmetre a Europa i al món una realitat robusta –que s'esmicola quan es presenta separada, com ho fa el Govern valencià, per pressions de gran calat; i el balear, per la incomprendible frivolitat de l'organigrama que condiciona la seva política cultural (i que, sense necessitat, s'estima més acaparar un migrat protagonisme provincià que no fer part d'un projecte universal). Sembla que, quan més clares hauria de tenir les necessitats orgàniques de la cultura, el Govern balear ha abandonat qualsevol ambició i ha optat per la carrincloneria de la cultureta.

Escriptor, guionista i crític d'art